

MOwNiT2 Lab5

Użyto implementacji macierzy z lab3 (AGHMatrix: dodano domyślny konstruktor).

Implementacje wszystkich metod są zawarte w poniższej klasie:

(metoda `decompose()` dokonuje podziału macierzy głównej na trzy i zapisuje je do pól klasy, można równie dobrze trzymać macierz w całości, ale skoro już je podzieliłem...)

```
namespace LinearEquations{

class EquationSolver{
public:
    EquationSolver(AGHMatrix<double> matrix, AGHMatrix<double> rightSide) :
        b(rightSide){
        if(matrix.get_rows() != matrix.get_cols() ||
            matrix.get_cols() != rightSide.get_rows()){
            std::string txt = "Invalid sizes.";
            throw std::invalid_argument(txt);
        }
        decompose(matrix);
    }

    // solving methods ...

private:
    AGHMatrix<double> L;
    AGHMatrix<double> D;
    AGHMatrix<double> U;
    AGHMatrix<double> b;

    void decompose(AGHMatrix<double> A){

        AGHMatrix<double> lower(A.get_cols(), A.get_cols(), 0.0);
        AGHMatrix<double> diagonal(A.get_cols(), A.get_cols(), 0.0);
        AGHMatrix<double> upper(A.get_cols(), A.get_cols(), 0.0);

        for(int i=0; i<A.get_rows(); i++){
            for(int j=0; j<A.get_cols(); j++){
                if(i>j) lower(i,j) = A(i,j);
                else if(i<j) upper(i,j) = A(i,j);
                else diagonal(i,j) = A(i,j);
            }
        }
        L = lower;
        D = diagonal;
        U = upper;
    }
};
} // namespace LinearEquations
```

Zadanie 1 Proszę zaimplementować metodę Jacobiego oraz przetestować jej działanie na kilku znalezionych przez siebie układach równań (nie mniej niż 5 układów, nie więcej niż 10, w miarę możliwości różnorodnych). Układy podać w sprawozdaniu.

```
AGHMatrix<double> Jacobi(int iter, AGHMatrix<double> x){

    AGHMatrix<double> newX = x;
    // for each x
    for(int i=0; i<x.get_rows(); i++){
        double sum = 0.0;
        // summing
        for(int j=0; j<x.get_cols(); j++){
            if(i>j) sum += L(i,j)*x(j,0);
            else if(i<j) sum += U(i,j)*x(j,0);
        }
        newX(i,0) = (b(i,0) - sum)/D(i,i);
    }

    std::cout << std::setprecision(10) << "Iteration: " << iter <<
std::endl;
    for(int i=0; i<x.get_rows(); i++){
        std::cout << newX(i,0) << ", ";
    }
    std::cout << std::endl;
    bool check = true;
    for(int i=0; i<newX.get_rows(); i++){
        if(abs(newX(i,0) - x(i,0)) > 1e-10){
            check = false;
        }
    }
    if(check == true) return newX;
    else Jacobi(iter+1,newX);
}
```

We wszystkich metodach za warunek końca uznaję moment, gdy największa różnica między wartościami w kolejnych iteracjach będzie mniejsza od jakiejś stałej (tutaj 10^{-10}).

Macierz	Rozwiązanie	Iteracje
16 3 11 7 -11 13	0.8121827411 -0.6649746193	24
2 1 11 5 7 13	7.111111111 -3.222222222	49
10 -1 2 0 6 -1 11 -1 3 25 2 -1 10 -1 -11 0 3 -1 8 15	1 2 -1 1	29
12 3 -5 1 1 5 3 28 3 7 13 76	1 3 4	39
4 1 3 17 1 5 1 14 2 -1 8 12	3 2 1	32

Zadanie 2 Proszę zaimplementować metodę Gaussa-Seidela oraz przetestować jej działanie na układach równań z poprzedniego zadania.

```
AGHMatrix<double> GaussSeidel(int iter, AGHMatrix<double> x){

    AGHMatrix<double> newX = x;
    // for each x
    for(int i=0; i<x.get_rows(); i++){
        double sum = 0.0;
        // summing
        for(int j=0; j<L.get_cols(); j++){
            // newX in i-th iteration has new elements in 0:i-1 and old ones
            // in i:N-1
            if(i>j) sum += L(i,j)*newX(j,0);
            else if(i<j) sum += U(i,j)*newX(j,0);
        }
        newX(i,0) = (b(i,0) - sum)/D(i,i);
    }

    std::cout << std::setprecision(10) << "Iteration: " << iter <<
std::endl;
    for(int i=0; i<x.get_rows(); i++){
        std::cout << newX(i,0) << ", ";
    }
    std::cout << std::endl;
    bool check = true;
    for(int i=0; i<newX.get_rows(); i++){
        if(abs(newX(i,0) - x(i,0)) > 1e-10){
            check = false;
            break;
        }
    }
    if(check == true) return newX;
    else GaussSeidel(iter+1,newX);
}
```

Macierz	Rozwiązanie	Iteracje
16 3 11 7 -11 13	0.8121827411 -0.6649746193	13
2 1 11 5 7 13	7.111111111 -3.222222222	25
10 -1 2 0 6 -1 11 -1 3 25 2 -1 10 -1 -11 0 3 -1 8 15	1 2 -1 1	12
12 3 -5 1 1 5 3 28 3 7 13 76	1 3 4	17
4 1 3 17 1 5 1 14 2 -1 8 12	3 2 1	15

Zadanie 3 Proszę zaimplementować metodę SOR oraz przetestować jej działanie na układach równań z poprzedniego zadania.

```
AGHMatrix<double> SOR(int iter, AGHMatrix<double> x, double relaxation){

    AGHMatrix<double> newX = x;
    // for each x
    for(int i=0; i<x.get_rows(); i++){
        double sum = 0.0;
        // summing
        for(int j=0; j<L.get_cols(); j++){
            // newX in i-th iteration has new elements in 0:i-1 and old ones
            // in i:N-1
            if(i>j) sum += L(i,j)*newX(j,0);
            else if(i<j) sum += U(i,j)*newX(j,0);
        }
        newX(i,0) = (1-relaxation)*newX(i,0) +
                    (b(i,0) - sum) / D(i,i) * relaxation;
    }

    std::cout << std::setprecision(10) << "Iteration: " << iter <<
std::endl;
    for(int i=0; i<x.get_rows(); i++){
        std::cout << newX(i,0) << ", ";
    }
    std::cout << std::endl;
    bool check = true;
    for(int i=0; i<newX.get_rows(); i++){
        if(abs(newX(i,0) - x(i,0)) > 1e-10){
            check = false;
            break;
        }
    }
    if(check == true) return newX;
    else SOR(iter+1,newX, relaxation);
}
```

Macierz	Rozwiązanie	Iteracje	Relaksacja
$\begin{pmatrix} 16 & 3 & 11 \\ 7 & -11 & 13 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} 0.8121827411 \\ -0.6649746193 \end{pmatrix}$	10	0.95
$\begin{pmatrix} 2 & 1 & 11 \\ 5 & 7 & 13 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} 7.111111111 \\ -3.222222222 \end{pmatrix}$	16	1.1
$\begin{pmatrix} 10 & -1 & 2 & 0 & 6 \\ -1 & 11 & -1 & 3 & 25 \\ 2 & -1 & 10 & -1 & -11 \\ 0 & 3 & -1 & 8 & 15 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}$	12	1.05
$\begin{pmatrix} 12 & 3 & -5 & 1 \\ 1 & 5 & 3 & 28 \\ 3 & 7 & 13 & 76 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 4 \end{pmatrix}$	17	1.05
$\begin{pmatrix} 4 & 1 & 3 & 17 \\ 1 & 5 & 1 & 14 \\ 2 & -1 & 8 & 12 \end{pmatrix}$	$\begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix}$	13	1.06

Ze względu na wybraną dokładność (przekłada się na ilość iteracji) nie zawsze byłem w stanie znaleźć współczynnik relaksacji, który zmniejszyłby ilości iteracji względem metody Gaussa-Seidela.

Zadanie 4 Proszę o **TEORETYCZNE** porównanie powyższych metod (zasadniczo wystarczy przeczytać ze zrozumieniem wstęp teoretyczny i własnymi słowami je porównać). Proszę wziąć pod uwagę aspekt zbieżności oraz rozkładu na składowe macierze.

Jacobi:

- Przelicza wartości dla każdej niewiadomej korzystając ze wzoru:
$$x_i^{(k+1)} = (b_i - \sum_{i \neq j} a_{ij} x_j^{(k)}) / a_{ii}$$
- Macierz jest rozkładana na dwie składowe: diagonalną oraz zawierającą pozostałe elementy (suma ściśle dolnotrójkątnej i ściśle górnortrójkątnej)

Gauss-Seidel:

- Tutaj w celu przyspieszenia zbiegania do rozwiązania wartość dla danej niewiadomej jest wyliczana korzystając zawsze z najbardziej aktualnych obliczeń (jakbyśmy korzystali zawsze z jednej tablicy wyników, w której na bieżąco aktualizujemy wartości, metoda Jacobiego “podmieniała” tablice na końcu iteracji)
- Macierz jest rozkładana na dwie składowe: dolnotrójkątną i ściśle górnortrójkątną

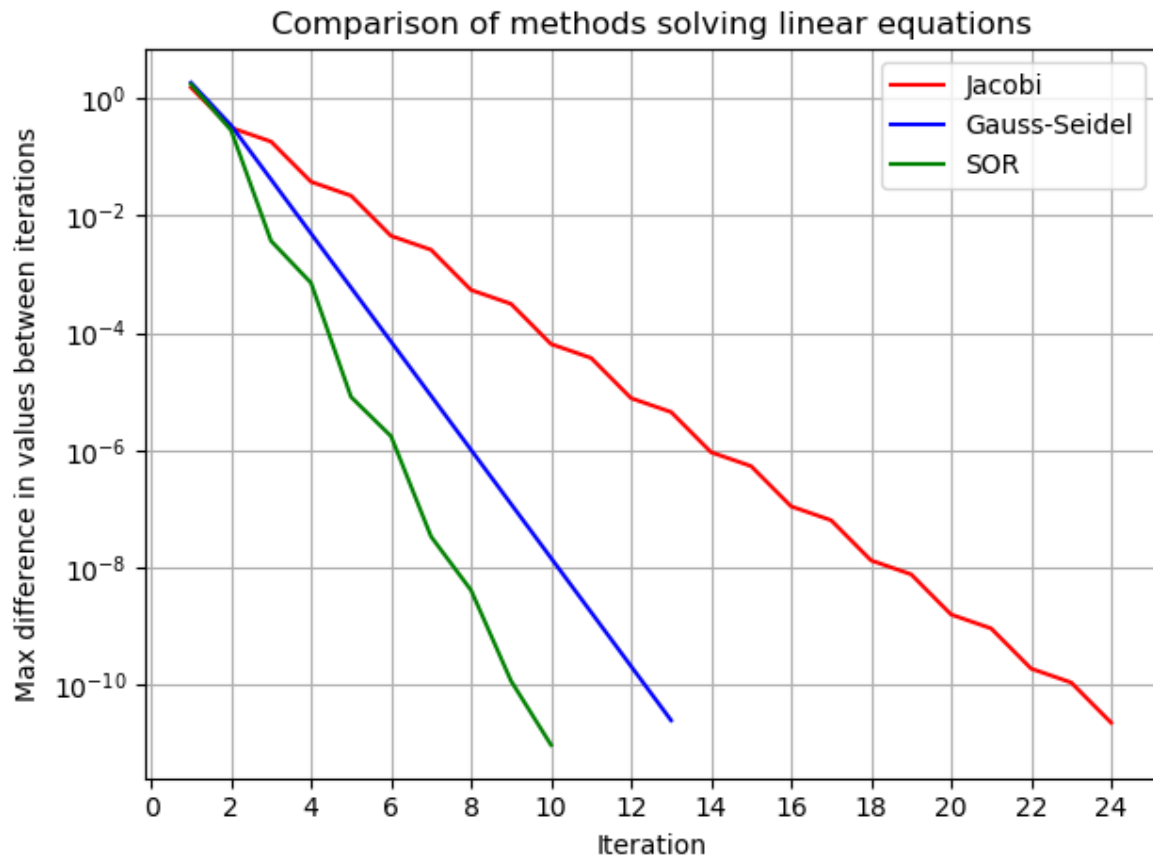
SOR:

- Kolejny dodatek do wzoru, współczynnik relaksacji, który, odpowiednio dobrany, może znacznie przyspieszyć tempo zbiegania do rozwiązania, konkretna wartość jest kombinacją poprzedniego i obecnego przybliżenia.
- Macierz jest rozkładana na trzy składowe: diagonalną, ściśle dolnotrójkątną i ściśle górnortrójkątną.

Zadanie 5 Proszę dla powyższych metod porównać tempo zbiegania do rozwiązania (na wykresie). Co można zaobserwować i o czym to może świadczyć?

Wykres wykonano dla:

$$\begin{pmatrix} 16 & 3 & 11 \\ 7 & -11 & 13 \end{pmatrix}$$

Na podstawie wykresu można zauważyć, że dodawane do algorytmu “ulepszenia” poprawiają tempo zbiegania do rozwiązania.